

על יסודי מכבים רעות מור
התפתחות אישית
ומעורבות חברתית-קהילתית

התפתחות אישית
ומעורבות חברתית-קהילתית

רציונאל התוכנית

* התכנית התפתחות אישית ומעורבות חברתית-קהילתית היא חלק מתפיסה כוללת ללמידה משמעותית.

* התכנית מכוונת לטפח בוגר ערכי, בעל תחושת ערך ומשמעות, בעל יכולת לניהול עצמי, המסוגל לתפקד כהלכה בסביבתו, המרגיש שייכות ואחריות לקהילה, לחברה ולמדינה והמוכן ליטול חלק בעיצובן.

* התכנית מבוססת על הגישה הפדגוגית של למידה מתוך שירות (service learning) ומקדמת תהליך של למידה משמעותית בהדגשת שירות משמעותי בקהילה, תהליכים מובנים של התנסות, שיח ערכי רפלקטיבי ולימוד עיוני.
* התכנית תהיה תנאי סף לקבלת תעודת בגרות.

מטרת-על :

* לטפח בוגר עצמאי, מעורב, בעל תודעה, רגישות חברתית וחוסן נפשי, אכפתי ואחראי, הרואה במעורבות חברתית ערך ודרך חיים.

עקרונות מרכזיים :

* שילוב של התנסות מעשית במעורבות חברתית עם למידה עיונית, ערכית ורגשית בכיתה ובקבוצה יחד עם שיח רפלקטיבי ועיבוד ההתנסות.

* הממד העיוני כולל שלושה מרכיבים:

א. למידה – במסגרת כיתתית או שכבתית;

ב. ליווי ותמיכה – בקבוצות קטנות;

ג. הכשרה לתפקיד – במקום ההתנסות המעשית.

* הממד המעשי כולל שני סוגי התנסויות:

א. התנסות אישית – התנסות במעורבות חברתית, על-פי בחירת התלמיד, בליווי הרכז ובשיח משותף.

ב. התנסות קבוצתית ("פרויקט") – התנסות ביזמות חברתית שבה התלמידים מגלים מעורבות, מזהים צרכים חברתיים בקהילה ובחברה ונותנים להם מענה.

* הלמידה וההתנסות יאפשרו טיפוח מיומנויות תוך-אישיות, בין-אישיות וחברתיות; ביטוי אישי ומימוש עצמי וגילוי מנהיגות ויזמות חברתית.

* הלמידה תשולב באורח החיים הבית-ספרי ובתחומי הדעת, בשעות חינוך, בשעות הפרטניות וכד'.

השתתפות בתוכנית התפתחות אישית ומעורבות חברתית-קהילתית

בכיתות י' י"א וי"ב היא תנאי לקבלת תעודת בגרות.

על יסודי מכבים רעות מור
התפתחות אישית
ומעורבות חברתית-קהילתית

שכבת יב אני והמדינה	שכבת יא אני והחברה	שכבת י אני והקהילה
<ul style="list-style-type: none"> • 4 שעות עיוניות • 26 שעות התנסות קבוצתית במסגרת הפרוייקט.	<ul style="list-style-type: none"> • 6 שעות חינוך ו 9 שעות עיוניות הקשורות לפרוייקט • 30 שעות התנסות מעשית אישית ו 21 שעות הקשורות לפרוייקט קבוצתי	<ul style="list-style-type: none"> • 6 שעות חינוך ו 15 שעות עיוניות הקשורות לפרוייקט • 60 שעות התנסות מעשית אישית ו 9 שעות פרוייקט קבוצתי • השאיפה ללוות כל תלמיד במסגרת ההתנסות- ליווי מקצועי מטעם מקום ההתנסות וליווי רגשי לעיבוד ורפלקציה על ידי המחנך. • שעות עיוניות יכולות להחשב גם כימי מוקד ושיא • הכשרה 30 שעות על ידי מקום ההשמה.

ואלה הדרישות מהתלמיד בכתה י':

1. פעל למען הקהילה לפחות 90 שעות, מתוכן 60 שעות מחויבות אישית ו 30 שעות פרויקט קבוצתי (3 ומעלה)
2. השתתף בתהליכי ההכשרה וההדרכה בבית הספר ובמוסד הקולט בהתאם לדרישות התפקיד שבחר למלא.
3. עדכון שוטף של מספר השעות - שיבוץ עצמי באתר .
4. עדכון חודשי (הבאת הפנקס)
5. הגשת עבודת סיום פרויקט אישי או קבוצתי.

ואלה הדרישות מהתלמיד בכתה יא:

1. פעל למען הקהילה לפחות 60 שעות, מתוכן 30 שעות מחויבות אישית ו 30 שעות פרויקט קבוצתי (3 תלמידים ומעלה)
2. השתתף בתהליכי ההכשרה וההדרכה בבית הספר ובמוסד הקולט בהתאם לדרישות התפקיד שבחר למלא.
3. עדכון שוטף של מספר השעות - שיבוץ עצמי באתר .
4. עדכון חודשי (הבאת הפנקס)
5. הגשת עבודת סיום פרויקט אישי או קבוצתי.

על יסודי מכבים רעות מור
התפתחות אישית
ומעורבות חברתית-קהילתית

יעדיה החינוכיים של התוכנית: (מתוך חוזר מנכ"ל)

לחזק את הרגשת ההשתייכות של התלמיד לקהילתו. ♥

ליצור היכרות של התלמיד עם צרכי החברה, שאינם יכולים לבוא על סיפוקם
באמצעות השירותים הממוסדים ולטפח את הכרתו של התלמיד שחובתו לתרום
מזמנו לסיפוקם. ♥

להדריך את התלמיד לקבל החלטות ערכיות בתחום חובותיו האישיות, החברתיות
והלאומיות. ♥

לשפר מודעות לערכם של האחריות האישית, כושר ההתמדה והמסירות בעת מילוי
תפקיד בכלל ועזרה לזולת בפרט. ♥

לסייע לתלמיד להתמודד עם קשיים וכישלונות, להביאו להכיר בכך שקשיים וכישלונות
הם חלק לגיטימי של עשייה ולהדריכו איך לתכנן את השלב הבא על בסיס הלקחים
שהופקו. ♥

לאפשר לתלמיד להכיר את מירב האפשרויות התעסוקתיות. ♥

לסייע לתלמיד לעמוד על נטיותיו, יכולתו ומגבלותיו. ♥

לשפר את התקשורת הבין אישית של התלמיד עם הזולת הקרוב (הורה, אח, ידיד),
תוך התחשבות בצרכיו וליצור היכרות והתייחסות נכונה לזולת הרחוק (הזר והשונה). ♥

מסלול להצטיינות יתרה – בגרות חברתית

בתכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית", מוצע לתלמיד להצטרף למסלול להצטיינות יתרה – בגרות חברתית.

המסלול מיועד לכל תלמיד המעוניין להרחיב את היקף התנסותו האישית והקבוצתית מעבר להיקף שנקבע כחובה בתכנית "התפתחות אישית ומעורבות חברתית", זאת בתנאים אלו:

1. התלמיד בחר להשתתף בהכשרה לתפקיד בהיקף של לפחות 90 שעות, הפרוסות לאורך השנים מכיתה י' עד י"ב.

2. התלמיד בחר להתנדב מעבר לחובותיו בשנות הלימוד בכיתות י"א-י"ב – בהיקף של 90 שעות לפחות (סה"כ 180 שעות).

3. בתום שלוש שנות ההתנדבות, על התלמיד להגיש יומן מסע רפלקטיבי בן חמישה עמודים. ביומן המסע עליו להתייחס לנקודות הבאות: תיאור הפעילות במהלך השנה (השנתיים או השלוש), תיאור השפעת הפעילות על מקבלי השירות: על אדם מסוים, על קבוצת אנשים או על מקום ההתנדבות, תיאור תרומת הפעילות לתלמיד עצמו, הסבר חשיבות הפעילות מבחינה ערכית-חברתית.

4. התלמיד הצטיין במסלול החובה "התפתחות אישית ומעורבות חברתית" במהלך שלוש שנים.

תלמיד המעוניין להצטרף למסלול זה, יצהיר על כך בפני מחנך הכיתה או בפני רכז המעורבות הבית ספרי.

בסוף התהליך תתקיים וועדה שתבחן את עשייתו של התלמיד ותקבע האם זכאי לתעודת בגרות חברתית. הוועדה כוללת את מנהל בית הספר, נציג משרד החינוך, נציג ההנהלה, רכזת מעורבות חברתית.

בברכת שנה טובה, שנת התנדבות מהנה ופוריה,
טל לוין רכזת התפתחות אישית ומעורבות חברתית.

"כאשר אני נותן, אני מעניק לעצמי." (וולט ויטמן)